

E-PRZEGLĄD Oświatowy

ZA WRZESIEŃ 2024

Rada KSOiW

Komunikat po spotkaniu w Ministerstwie Edukacji – 11 września 2024

11 września br. odbyło się kolejne spotkanie grupy roboczej ds. kwalifikacji, kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli powołanej przy Ministerstwie Edukacji Narodowej.

Spotkanie miało charakter roboczy, na jego wstępie przedstawiciele MEN odnieśli się do propozycji wniesionych na poprzednim spotkaniu przez Związki Zawodowe oraz Organy Prowadzące.

Ministerstwo Edukacji Narodowej w odniesieniu do złożonych wniosków przedstawiło planowane zmiany w przepisach rozporządzenia w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli:

- 1) Określenie kwalifikacji do nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna (nauczyciele przyrody, biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie). Umożliwienie nauczania przedmiotu edukacja zdrowotna przez zespół dwóch lub więcej nauczycieli.
- 2) Rozszerzenie możliwości zajmowania stanowiska nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa o osoby, które były albo są czynne zawodowo w zakresie zawodów ratowniczych i posiadają przygotowanie pedagogiczne.
- 3) Uzupełnienie przepisów w § 2 pkt 3 rozporządzenia w taki sposób, aby dotyczyły one wszystkich nauczycieli, którzy ukończyli studia przed 3 sierpnia 2019 r.
- 4) Rozważenia wymaga przygotowa-

nie odrębnej definicji przygotowania pedagogicznego wymaganego od psychologów.

5) Uzupełnienie w § 3 rozporządzenia przepisów dotyczących kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela przedmiotu muzyka lub plastyka w klasach IV-VIII szkoły podstawowej i w szkołach ponadpodstawowych, o możliwość zajmowania tego stanowiska również przez osoby, które ukończyły studia pierwszego i drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku studiów, których program nie określał efektów uczenia się w kategoriach wiedzy i umiejętności obejmujących treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w zakresie odpowiednio muzyki lub plastyki i legitymują się odpowiednio dyplomem ukończenia szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, liceum sztuk plastycznych, liceum plastycznego lub ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, i posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania odpowiednio muzyki lub plastyki w zakresie i wymiarze określonym w § 2 pkt 5 lit. d rozporządzenia, potwierdzone świadectwem ukończenia takiego kursu wydanego przez publiczną placówkę doskonalenia nauczycieli szkół artystycznych, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).

6) Określenie w § 15 rozporządzenia wymagań kwalifikacyjnych do nauczania języka regionalnego w sposób umożliwiający ich potwierdzenie dyplomem ukończenia studiów pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich w zakresie języka regionalnego realizowanych w dowolnym

czasie i zgodnie z przepisami dotyczącymi studiów (nie tylko na studiach prowadzonych zgodnie z obowiązującymi obecnie standardami kształcenia nauczycieli).

7) Przegląd i doprecyzowanie przepisów określających kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela dodatkowo zatrudnionego w celu współorganizowania kształcenia, pedagoga specjalnego i psychologa w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych (§28, §35, §40). Ocena konieczności zastosowania przepisów przejściowych dla tej grupy nauczycieli.

8) W załączniku do rozporządzenia uaktualnienie wykazu egzaminów potwierdzających kwalifikacje do nauczania ze względu na zmiany, które zaszły w nazwach i zakresie egzaminów (zmiany zgłaszane przez podmioty organizujące egzaminy).

Kolejne spotkanie grupy roboczej ds. kwalifikacji, kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli zostało zaplanowane na I połowę października br.

KSOiW NSZZ „Solidarność” reprezentowali: Wiesława Stec i Piotr Gwit.

Za Prezydium KSOiW
(-) Wiesława Stec

Rada KSOiW

Edukacja obywatelska – nowy przedmiot

Nowy przedmiot Edukacja Obywatelska – czyli powrót wiedzy o społeczeństwie z gimnazjum.

Ministerstwo Edukacji Narodowej i Instytut Badań Edukacyjnych, 13 września 2024 r., zaprezentowały projekt podstawy programowej edukacji obywatelskiej. Całość miała formę konferencji i panelu dyskusyjnego ekspertów, przygotowujących ów dokument.

Dla części internautów i dla mnie również, nowa podstawa programowa „edukacji obywatelskiej” do złudzenia przypomina podstawę

programową wiedzy o społeczeństwie z czasów, gdy były gimnazja (patrz strona 77-82 załącznika nr 4 do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół - Dz. U. z 2012 r. poz. 977). Zasadnicza różnica polega na tym, że nie ma działu z zakresu finansów i gospodarki.

Dla twórców nowej-starej podstawy programowej inspiracją były podstawy programowe Australii, Kanady, Irlandii. Ma to być także „jaskółka zmian” dla szerszej reformy programowej, która wejdzie w życie w 2026 r. Patrząc na kierunek, w który zmierza ta „jaskółka”, można spodziewać się, że wrócimy do ulepszanego modelu sprzed reformy Anny Zalewskiej, z „nowocześniejszymi” metodami nauczania, pozostawiając obecny ustój szkolny.

Dobrym prognostykiem nowego przedmiotu jest to, że wielu nauczycieli, uczących w gimnazjach, wejdzie w ten przedmiot jak nóż w masło – nie będzie większych problemów z przygotowywaniem się do zajęć. Uprawnienie do nauczania edukacji obywatelskiej będą mieli nauczyciele, mający prawo uczyć historii, wiedzy o społeczeństwie czy HiTu (historii i teraźniejszości).

Co zawiera podstawa programowa nowego przedmiotu?

Wymagania szczegółowe mają do następujących działów tematycznych:

- Ja i społeczeństwo.
- Szkoła jako wspólnota.
- Samorząd- społeczność lokalna.
- Polska – demokracja i prawo, świat polityki, sfera publiczna.
- Polska w Europie.
- Świat globalnych zależności.

Wyróżnikami „nowego” przedmiotu według twórców są:

- Równe znaczenie wiedzy, kompetencji

i sprawczości.

- Wszystkie wymagania szczegółowe zawierają komponent sprawczości.
- Obowiązek podjęcia kilku działań obywatelskich.
- Obowiązek realizacji małego projektu obywatelskiego.
- Rekomendowane uwzględnienie projektu i działań w ocenie z przedmiotu oraz wykorzystanie port folio.
- Fakultatywność części wymagań szczegółowych.

W imieniu Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność”

(-) Krzysztof Wojciechowski

Linki

Do konferencji: <https://www.youtube.com/watch?v=nptN02Rel4I>

Do „starej” podstawy programowej: <https://www.gov.pl/web/edukacja/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-27-sierpnia-2012-r-w-sprawie-podstawy-programowej-wychowania-przedszkolnego-oraz-ksztalcenia-ogolnego-w-poszczegolnych-typach-szkol-dz-u-z-2012-r-poz-977>

WSPOMNIENIE

Pro memoria – Jacek Rybicki

Jeszcze 31 sierpnia 2024 r. Jacek Rybicki prowadził część uroczystości sierpniowych – składanie kwiatów pod historyczną Bramą nr 2 Stoczni Gdańskiej, Dziewięć dni później dowiedzieliśmy się, że nie żyje. Jego śmierć w wieku 65 lat jest zaskoczeniem. I wielką stratą.

Trudno odnieść się w krótkim wspomnieniu do różnych aspektów życia śp. Jacka. Na pewno ważnym czasem było przewodniczenie Regionowi Gdańskiemu NSZZ „Solidarność” w latach 1993 – 1998. Miał wiele pomysłów, współpracowników realizujących różne projekty. Między innymi bardzo efektywnie współpracował z liderem „S” oświatowej, Stefanem Kubowiczem. To przełożyło się na przygotowanie do działalności politycznej w czasie rządów AWS – UW.

Wcześniejsza biografia kolegi Jacka była takim wstępem, wskazówką do dalszych działań. A działał już na studiach polonistycznych

na UG w NZS. Był dobrym mówcą, znane są jego wystąpienia podczas strajku studenckiego. Będąc nauczycielem języka polskiego w gdańskim liceum, współpracował z tajnymi strukturami związkowymi, w tym między innymi redagował bezdebitowy „Wiatr od Morza”, który w latach dziewięćdziesiątych przekształcił się w dwutygodnik „Przeгляд Oświatowy”, którego w latach dziewięćdziesiątych był redaktorem naczelnym.

Mniej znany jest fakt, że w 1989 roku podał na ulotkach „S”, wraz z śp. Edwardem Wieczorkiem z Warszawy, swój adres domowy. To jeszcze nie były zbyt spokojne czasy. Piszę o tym, bo dzisiaj odwaga staniała.

J. Rybicki zapłacił pewną cenę za czas, gdy będąc posłem III kadencji, był jednym z filarów Akcji Wyborczej Solidarność. Podobnie zresztą Związek za tak niezbędne dla rozwoju Polski zmiany. To odbiło się na powrocie kol. Jacka z tzw. dużej polityki do związku po 2001 roku. Potem został sekretarzem Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, a po 2010 roku koordynatorem pracy działów w Regionie Gdańskim, w tym szczególnie działu informacji i promocji. Był też nieformalnym doradcą przewodniczącego Krzysztofa Dośli, autorem szeregu projektów dokumentów związkowych, publikacji.

Od 2014 roku kierował Pomorską Fundacją Edukacji i Pracy, której zadaniem było m. in. pozyskiwanie środków na Fundusz Stypendialny NSZZ „Solidarność”, w tym z 1,5% od podatków osobistych. To było spore wyzwanie organizacyjne, a w XXII edycjach przyznaliśmy

802 stypendia.

Pasją J. Rybickiego były sprawy dialogu społecznego, zawierania układów zbiorowych, koniecznych z pracowniczego punktu widzenia zmian w Kodeksie pracy. Zorganizował wiele konferencji i wydał liczne publikacje na ten temat w Regionie Gdańskim. Niejednokrotnie też rozmawialiśmy o sprawach oświaty. Wspierał działania Sekcji na rzecz wprowadzenia czytelnego systemu wynagrodzeń nauczycieli, postulatu nr 11 strajku z listopada 1980 r. w Gdańsku, by uniezależnić ich wzrost od łaski polityków, a coś na ten temat wiedział z własnego doświadczenia parlamentarnego. Został wyróżniony między innymi Medalem KEN i Złotą Odznaką KSOiW.

Należał do kręgu ludzi „chorych na Polskę”, ale też chciał, by się zmieniała, modernizowała, co wciąż jest wielkim wyzwaniem. Około 1997 roku w tekście wierszowanym nawiązującym do działań J. Rybickiego pisałem: *Ma obsesję polityczną, / Zbudować środek umiarkowaną większością, / Z lewej lewica - jeżeli taka jest, / Z prawej prawica - jeżeli taka bywa. / A w środku "S" i sojusznicy. /// Daj ci Jacku zdrowie, / Na te polskie pionki, / I szachownicę bez dyscypliny i kagańca.*

Upływający czas jeszcze bardziej uwypuklił te problemy. Odnosił się do nich w artykułach, które zamieszczał w miesięczniku „Magazyn”, którego wydawanie koordynował.

Kochał góry. Miał dobrze ustawiony głos, pięknie śpiewał, deklamował wiersze. Bywały rzadkie chwile, gdy w części nieoficjalnej spotkania śpiewał „Mury” Jacka Kaczmarskiego. To były poruszające momenty.

Jacek Rybicki zakończył już swój ziemski bieg. W ocenie zapewne nie tylko mojej, może za słowami II Listu do Tymoteusza powtarzać: **W dobrych zawodach wystąpiłem, bieg ukończyłem, wiary ustrzegłem.** A my mamy mu za co dziękować.

Wojciech Książek
Żarnowiec-Gdańsk

Zdjęcie za: [Radio Gdańska](#)

Odpowiedzialność dyscyplinarna nauczycieli

Warszawa, 16 września 2024 r.

Stanowisko Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność” z dnia 16 września 2024 r.

W związku z podjęciem prac grupy roboczej ds. odpowiedzialności zawodowej nauczycieli w ramach prac Zespołu ds. pragmatyki zawodowej nauczycieli działającym przy MEN, Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność” uważa, że należy uchylić rozdział 10 ustawy Karta Nauczyciela.

Zakresem odpowiedzialności dyscyplinarnej objęci są pracownicy wskazani przez ustawodawcę w przepisach szczególnych, określających ich prawa i obowiązki oraz negatywne prawne konsekwencje nieprawidłowego wywiązywania się z powierzonych zadań, ewentualnie nieprzestrzegania ustanowionych w danej grupie zasad. Odpowiedzialność dyscyplinarna dotyczy więc pracowników wybranych służb i grup zawodowych, w szczególności sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych, przedstawicieli służb mundurowych i nauczycieli. Polega ona na stosowaniu wobec pracownika sankcji typu represyjnego (kar) za naruszenie obowiązków pracowniczych, reguł postępowania określonych normami stosunku służbowego, reguł wykonywania zawodu oraz reguł zachowania się wyznaczonych normami etyki i deontologii. Waga istnienia tego rodzaju kodeksu, stanowiącego kompleksowe ujęcie norm, wartości oraz zasad dotyczących danej grupy pracowników podkreślana jest w literaturze, patrz m.in. M. Łuczyńska O odpowiedzialności etycznej pracownika socjalnego Katowice 1998, s. 114. Zwolennicy kodyfikacji wskazują m.in. że: daje ona możliwość określenia obowiązków i sankcji związanych z niewłaściwym ich wypełnianiem, podnosi prestiż grupy zawodowej, stanowi zapis etosu grupy zawodowej, stawia wymóg profesjonalizacji, posiada

walor edukacyjny, powoduje wzrost zaufania społecznego do danej grupy oraz zakreśla granice odpowiedzialności pracownika, których brak szczególnie dotkliwie jest odczuwany w kontekście ogólnikowego brzmienia przepisu art. 75 Karty Nauczyciela i milczącego stanowiska doktryny na ten temat.

Aktualną podstawę prawną pociągania nauczycieli do odpowiedzialności dyscyplinarnej stanowi art. 75 KN. Artykuł ten zamyka się w sformułowaniu: "Nauczyciele podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za uchybienia godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6. Dotychczas cytowana norma prawna nie została doprecyzowana przy wykorzystaniu ustawowej delegacji przepisami aktu wykonawczego.

Wobec faktu, iż ustawodawca w przedmiotowej materii jest niezmiernie lakoniczny, podstawą rozstrzygnięcia o odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli jest orzecznictwo sądowe. Podkreśla się w nim, że nie każde zachowanie nauczyciela obiektywnie niewłaściwe, wypełnia definicję deliktu dyscyplinarnego zasługującego na ukaranie karą dyscyplinarną, zwłaszcza gdy nie stanowiło ono przejawu ani presji psychicznej ani fizycznej wobec podopiecznego ucznia i jako takie nie może być ocenione za łamiące przepisy prawa oświatowego w zakresie obowiązku zapewnienia uczniom bezpieczeństwa, należytej opieki i kształtowania ich życiowych postaw.

Do katalogu zachowań uchybiających godności i obowiązkom nauczyciela, mogących stanowić podstawę do poniesienia przez nauczyciela odpowiedzialności dyscyplinarnej, można zaliczyć: narażanie uczniów na utratę zdrowia i życia, nieetyczne zachowania wobec współpracowników i kierownictwa placówki oświatowej (rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, rozpowszechnianie informacji objętych tajemnicą rady pedagogicznej), stosowanie przemocy fizycznej, stosowanie przemocy psychicznej, niewłaściwe realizowanie zadań edukacyjnych i wychowawczych,

niską kulturę osobistą (używanie wulgaryzmów), dopuszczenie się plagiatu, oszustwo, poświadczenie nieprawdy, fałszerstwo, pedofilię, poniżanie uczniów, wykorzystywanie swojej pozycji celem zmuszenia ucznia do określonych zachowań czy inne obcesowe zachowania, które nie przystają osobie zobowiązanej do kształtowania pożądaných postaw. Powyższy katalog nie ma rzecz jasna charakteru zamkniętego (wyrok SA w Szczecinie z 20.12.2022 r., III APo 1/19, LEX nr 3620353).

Obecny stan prawny jest wysoce problematyczny nie tylko z punktu widzenia jakości pracy nauczycielskich komisji dyscyplinarnych, ale przede wszystkim z uwagi na standardy konstytucyjne, a zwłaszcza art. 65 ust. 1 Konstytucji RP (tak K. Jadach, Odpowiedzialność prawna nauczycieli za bezpieczeństwo dziecka w placówce oświatowej - zarys problemu, St.PiA 2017, nr 2, s. 11-18). Nie można w tym miejscu pominąć stanowiska Trybunału Konstytucyjnego, który w swoim orzeczeniu z dnia 01 marca 1994 roku jednoznacznie stwierdził, że "podstawowe elementy zarówno czynu, jak i kary muszą być określone w samej ustawie, a nie mogą być – w sposób blankietowy – pozostawione do unormowania w akcie wykonawczym. Trybunał Konstytucyjny jest zdania, że powyższe konstytucyjne wymagania pod adresem przepisów karnych należy odnosić do wszystkich przepisów o charakterze represyjnym (sankcjonująco-dyscyplinujący), a więc do wszystkich przepisów, których celem jest poddanie obywatela jakiejś formie ukarania czy jakiejś sankcji" (Orzeczenie TK z 1.03.1994 r., U 7/93, OTK 1994, nr 1, poz. 5).

W tym miejscu wypada wskazać, odwołując się zarówno do dorobku orzecznictwa, jak i doktryny, iż poza wszelkim sporem pozostaje stwierdzenie, że odpowiedzialność dyscyplinarna ma charakter represyjny. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie akcentował, że postępowanie dyscyplinarne zachowuje wszyst-

kie gwarancje praw jednostki, określone przepisami art. 42-45 i 78 Konstytucji RP, które znajdują zastosowanie do oceny nie tylko regulacji stricte karnych, ale również do innych mających charakter represyjny. Orzekając o odpowiedzialności dyscyplinarnej i wymierzając kary wymienione w art. 76 Karty Nauczyciela, komisje dyscyplinarne i sądy muszą zatem zbadać określony stan faktyczny i ocenić go z punktu widzenia wyżej wskazanych materialnoprawnych przesłanek odpowiedzialności dyscyplinarnej. Powyższe rozważania mają znaczenie zwłaszcza w kontekście faktu, iż aktualnie obowiązujące przepisy stanowią podstawę do pociągania każdego nauczyciela do odpowiedzialności za tzw. przewinienie dyscyplinarne, polegające m.in. na podejmowaniu działań naruszających bliżej nieokreślone „dobro dziecka”.

Kolejnym argumentem przemawiającym za faktem, iż przepisy dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczycieli wymykają się istocie i charakterowi prawnemu zasad deontologii zawodowej jest rozmiar odpowiedzialności prawnej nauczyciela, odpowiedzialności nadmiarowej względem innych zawodów zaufania publicznego. Niebagatelny wpływ na tę kwestię mają regulacje karne. Zasadnicza zmiana legislacyjna dokonała się w tym obszarze w dniu 26.09.2005 r. Wówczas weszła w życie nowelizacja art. 39, polegająca na powiększeniu katalogu środków karnych orzekanych w procesie karnym przez sąd m.in. o zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub z opieką nad nimi, w sytuacji popełnienia przestępstwa na szkodę osoby małoletniej. Nauczyciel, który dopuścił się przestępstwa z art. 197-203 KK albo umyślnie popełnił przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu na szkodę swojego ucznia w razie skazania na karę pozbawienia wolności musi liczyć się z tego rodzaju konsekwencjami niezależnie od rozstrzygnięcia komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli. Reasumując, obecny stan prawny

jest wysoce problematyczny z uwagi na standardy konstytucyjne (art. 65 ust. 1 Konstytucji RP). Norma art. ust. 1 Konstytucji RP z jednej strony wskazuje na powszechne prawo wyboru i wykonywania zawodu, z drugiej zaś statuuje, iż wyjątki od tej zasady winny być określone ustawowo. Tym samym jakiegokolwiek ograniczenia w wykonywaniu zawodu winny w pierwszej kolejności wynikać z normy rangi ustawowej (a nie niższego rzędu), z drugiej - wyjątki takie winny być sformułowane w sposób jednoznaczny i kategoriyczny. Nie mogą być domniemywane, zaś w razie wątpliwości wykładnia takich wyjątków nie może mieć charakteru rozszerzającego. Niedopuszczalne jest tu także wprowadzanie ograniczeń w wykonywaniu zawodu czy to poprzez subdelegację, czy też poprzez wykorzystanie ogólnej normy kompetencyjnej.

*W imieniu Prezydium KSOiW NSZZ „Solidarność”
(-) Krzysztof Wojciechowski*

INFORMACJA KSOiW

Mówimy: Sprawdzam!

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” i Wolny Związek Zawodowy Forum-Oświata złożyły dziś w KPRM pismo do Premiera Donalda Tuska z wnioskiem o pilne spotkanie w sprawie wynagrodzeń nauczycieli w 2025 i 2026 r. oraz w kwestii powiązania wynagrodzeń nauczycieli ze wskaźnikiem w gospodarce/sektorze przedsiębiorstw, a także określenia harmonogramu wprowadzenia tych systemowych rozwiązań.

Mówimy rządowi sprawdzam i pytamy, jakie jest podejście Premiera do wynagrodzeń nauczycieli. Związek Nauczycielstwa Polskiego nie udzielił poparcia dla wspólnej inicjatywy Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania i Wolnego Związku Zawodowego Forum – Oświata.

*Przewodniczący KSOiW NSZZ „Solidarność”
(-) dr Waldemar Jakubowski*

Strona KSOiW

www..snio-solidarnosc.pl/sekcja-oswiaty

Spotkanie z Bartoszem Mickiewiczem

Obszary współpracy wewnątrzwiązkowej, pomoc dla członków związku dotkniętych powodzią, problemy i sukcesy sekcji tworzących Krajowy Sekretariat to główne tematy poruszane podczas zebrania Rady Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty

Rada Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty obradowała 25 września 2024 r. w warszawskiej siedzibie Komisji Krajowej.

W zebraniu uczestniczył Bartłomiej Mickiewicz zastępca przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, który przedstawił najważniejsze problemy i zadania, które wymagają współpracy wszystkich członków „Solidarności” w ramach regionów i branż. Zachęcał do aktywności w zbieraniu podpisów w sprawie organizacji referendum (Zielony Ład), udziału w akcjach protestacyjnych PKP Cargo i Metalowców. Zrelacjonował sytuację w rejonach objętych powodzią.

Rada Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” postanowiła przyjąć uchwałę w sprawie pomocy dla członków związku dotkniętych powodzią – uchwała została przyjęta jednogłośnie.

Waldemar Jakubowski, Przewodniczący Krajowej Sekcji Oświaty, omówił działania podjęte w okresie wakacyjnym – spotkania grup roboczych oraz podsumował współpracę z Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz inicjatywę bezpośrednich rozmów z Premierem RP na temat zmiany systemu wynagrodzeń nauczycieli. Przedstawiciele Krajowej Sekcji Nauki przedstawili problemy uczelni wyższych – konieczność wprowadzenia zmian w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz sytuację instytutów badawczych, których niezależność jest poważnie zagrożona. Wszyscy uczestniczący w rozmowach i grupach roboczych podkreślali duży wkład pracy ze strony związku oraz przekonanie, że droga do pozytywnych zmian wymaga kontynuacji podjętych działań.

Izabela Lorenz-Sikorska

Nie dla „przyrody”!

Rada Krajowego Sekretariatu Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność” stanowczo sprzeciwia się łączeniu w obecnym ustroju szkolnym w jeden przedmiot nauczania przedmiotów: fizyki, chemii, biologii i geografii.

Propozycja ministerstwa doprowadzi do znaczącego obniżenia poziomu wiedzy i umiejętności dzieci i młodzieży a w konsekwencji zapaści polskiej edukacji w zakresie przedmiotów przyrodniczych, których znaczenie dla rozwoju gospodarczego kraju jest pierwszorzędne.

Obecnie obserwujemy z dużym niepokojem znaczący brak w systemie nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, tym bardziej nie będzie ich do nauczania odrębnego przedmiotu w klasach 4-8. Polskie uczelnie wyższe nie mają w swojej ofercie programu studiów do nauczania przedmiotu przyrody na poziomie klas 4-8. A eksperci Rady KSNiO wyrażają wątpliwość, czy stworzenie takiego programu jest w ogóle możliwe, jeżeli nauczanie tak różnych dziedzin naukowych ma być potraktowane poważnie.

Obecnie przyrody uczą się jedynie uczniowie czwartych klas szkół podstawowych. W klasach 5-8, w ramowych planach nauczania rozpisane są: chemia, biologia, geografia i fizyka.

Prowadzone jakiś czas temu badania amerykańskich naukowców wykazały, że jeśli uczy się nie poszczególnych przedmiotów, ale tworzy się międzyprzedmiotowe bloki, jakim byłaby przyroda, bez uzupełniania wiedzy na zajęciach dodatkowych, o 30 proc. spada efektywność nauczania.

Od kilku lat mamy ośmioklasową szkołę podstawową, a w niej obszerne programy nauczania m.in. biologii czy geografii, których na poziomie ostatnich klas nie da się ograniczyć do interdyscyplinarnej przyrody bez znacznej redukcji treści nauczania i faktycznego zamknięcia możliwości rozwoju uczniów.

*Przewodniczący KSNiO NSZZ „Solidarność”
dr Waldemar Jakubowski*